

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 219/2013-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. T., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 2 T/209/2008 z 18. apríla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. T. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. júna 2012 doručená sťažnosť M. T., P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T/209/2008 z 18. apríla 2012.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T/209/2008 z 8. septembra 2009 (potvrdeným nadriadeným súdom) právoplatne uznaný vinným zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a následným uznesením vyššieho súdneho úradníka okresného súdu mu bola uložená povinnosť nahradiť štátu vyplatenú odmenu a náhradu advokátovi (v sume 177,08 €), ktorá bola advokátovi vyplatená zo štátnych prostriedkov. Sťažovateľ podal proti predmetnému uzneseniu sťažnosť, o ktorej rozhodol samosudca okresného súdu uznesením sp. zn. 2 T/209/2008 z 18. apríla 2012, ktorým sťažnosť ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že predmetným rozhodnutím samosudcu okresného súdu došlo k porušeniu jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru.

Sťažovateľ svoje námietky opiera o argumentáciu, v ktorej poukazuje, že v opravnom prostriedku, ktorý uplatnil proti prvostupňovému rozhodnutiu, dôvodil svojou nemajetnosťou a okolnosťami, že je nezamestnaný a nemá žiaden finančný príjem. Konajúci súd však podľa vyjadrenia sťažovateľa „použil reštriktívny výklad § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku“ a skonštatoval, že sťažovateľ nárok na bezplatnú obhajobu hodnoverne nepreukázal.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že „*Napadané uznesenie je svojou povahou arbitrárne a len dokazuje, že JUDr. Č. je voči mojej zaujatý a podľa toho aj rozhodoval.*“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 2 T/209/2008 z 18. apríla 2012, toto rozhodnutie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ namieta vo svojej sťažnosti porušenie čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo

návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu argumentácie, ktorú sťažovateľ prezentoval vo svojej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, vyplýva, že sťažovateľ vidí porušenie svojich práv v spôsobe vyhodnotenia skutkových okolností jeho prípadu zo strany konajúceho súdu.

V nadväznosti na to považuje ústavný súd za potrebné hneď v úvode poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecných súdov, ku ktorým dospeli pri interpretácii a aplikácii zákonov a ktoré sa stali základom na ich rozhodnutie, keď sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (podobne aj II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 231/04). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj I. ÚS 13/00, I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

V intenciách uvedeného teda pristúpil ústavný súd k preskúmaniu namietaného rozhodnutia okresného súdu a posúdil, či výkon právomoci okresného súdu z hľadiska kvality obsahu jeho rozhodnutia zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov.

Okresný súd v namietanom uznesení o sťažnosti podanej proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu (ktorým tento uložil sťažovateľovi povinnosť nahradiť štátu náhradu a odmenu vyplatenú advokátovi) rozhodol tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd poukázal na ustanovenie § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého je obžalovaný, ktorý bol právoplatne uznaný

vinným, povinný nahradit' štátu vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov podľa § 47 ods. 6, ak nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú náhradu. Okresný súd uviedol, že z príslušného spisového materiálu okresného súdu bolo zistené, že sťažovateľ bol právoplatne uznaný vinným a v predmetnom trestnom konaní ho zastupoval obhajca, ktorému bola vyplatená zo štátnych prostriedkov odmena za obhajobu v sume 177,08 €. Okresný súd ďalej poukázal na to, že z obsahu tohto spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti odôvodňujúce nárok sťažovateľa na bezplatnú obhajobu, resp. obhajobu za zníženú náhradu, a len samotné subjektívne tvrdenie sťažovateľa o jeho nemajetnosti ešte takýto záver neodôvodňuje, pretože skutočnosť nemajetnosti (nedostatku finančných prostriedkov) musí obžalovaný náležite preukázať.

Vo svojom rozhodnutí okresný súd konštatoval vecnú správnosť prvostupňového rozhodnutia, keď poukázal na relevantnú právnu úpravu, ktorá bola aplikovaná v posudzovanom prípade [§ 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], na ustálený skutkový stav (právoplatne uznaná vina, úhrada odmeny a hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi zo štátnych prostriedkov a neexistencia nároku na bezplatnú obhajobu), z ktorého bol potom vyvedený právny záver o splnení podmienok na uloženie povinnosti náhrady trov trestného konania.

V prijatom uznesení okresný súd náležite vysvetlil dotknutú právnu úpravu a vo vzťahu k nej posúdil irelevantnosť argumentačných námietok sťažovateľa. Odôvodnenie namietaného uznesenia okresného súdu tak predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi zo strany okresného súdu, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd považuje odôvodnenie jeho rozhodnutia za dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

Samotná skutočnosť, že si okresný súd neosvojil interpretáciu skutkových okolností a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj ďalších označených práv).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2013